

Leidimai kirsti mišką ir jų išdavimo tvarka

Lektorius Eugenijus Vaitiekus,
2019 m. sausio 28 d.

- **Miško kirtimai** – tai sudėtinė miškų ūkio veiklos dalis, užtikrinanti nenutrūkstamą medienos tiekimą gyventojų ir pramonės poreikiams tenkinti bei formuojanti norimos rūšinės sudėties ir struktūros medynus.
- **Kirtimų rūšys** ir jų būdai priklauso nuo medyno amžiaus, rūšinės sudėties, miško tipo ir kitų veiksnių.
- Skiriami **pagrindiniai** miško kirtimai ir **tarpiniai** miško kirtimai – ugdomieji, sanitariniai ir specialieji.
- **Teisė kirsti mišką** įgyjama prisilaikant tam tikros nustatytos tvarkos.

Dokumentai, susiję su „Leidimais kirsti mišką“:

- LEIDIMŲ KIRSTI MIŠKĄ IŠDAVIMO TVARKOS APRAŠAS – patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-1055
- MIŠKO KIRTIMŲ TAISYKLĖS - LR aplinkos ministro 2015 m. rugsėjo 30 d. įsakymo Nr. D1-690 redakcija
- MIŠKO SANITARINĖS APSAUGOS TAISYKLĖS - patvirtintos LR aplinkos ministro 2007 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. D1-204
- BIRŽIŲ ATRĖŽIMO IR ĮVERTINIMO TAISYKLĖS - patvirtintos LR aplinkos ministro 2004 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. D1-577
- MIŠKO KIRTIMO PRIVAČIOSE VALDOSE, KURIOMS NĖRA SUDARYTAS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTAS, TVARKOS APRAŠAS - patvirtintas LR aplinkos ministro 2004 m. lapkričio 8 d. įsakymu Nr. D1-569
- PRIVAČIŲ MIŠKŲ TVARKYMO IR NAUDOJIMO NUOSTATAI, patvirtinti LR Vyriausybės 1997 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 799 (2015 m. gruodžio 2 d. Nr. 1248 redakcija)

LEIDIMŲ KIRSTI MIŠKĄ IŠDAVIMO TVARKOS APRAŠAS

(Suvestinė redakcija nuo 2016-06-07) - *pagrindiniai teiginiai*

Apraše vartojamos sąvokos:

- **leidimas kirsti mišką** – dokumentas, kuriuo suteikiama teisė kirsti mišką jame nurodytu mastu ir sąlygomis;
- **pranešimas apie ketinimą kirsti mišką** – nustatytus rekvizitus turintis leidimui kirsti mišką prilyginamas dokumentas, kuriame informuojama apie ketinimą kirsti mišką, privataus miško savininko pateikiamas Valstybinės miškų tarnybos Miškų kontrolės skyriaus teritoriniam poskyriui (toliau – VMT teritorinis poskyris), kuriuo įgyjama teisė kirsti mišką jame nurodytu mastu ir sąlygomis;

Teisė kirsti mišką įgyjama:

1. **gavus Leidimą** nuo jame nurodytos datos.
2. Apraše nurodytais atvejais (tarpinio naudojimo, ribinių linijų kirtimai, plynasis sanitarinis miško kirtimas) **per 14** kalendorinių dienų **negavus neigiamo VMT teritorinio poskyrio atsakymo į Pranešimą apie ketinimą kirsti mišką**, arba gavus raštu VMT suderinimą;
3. Aprašo nurodytu atveju (**papildomas medžių kirtimas**) – **per 5** darbo dienas negavus neigiamo VMT teritorinio poskyrio atsakymo į pranešimą apie ketinimą kirsti mišką arba gavus raštu VMT teritorinio poskyrio suderinimą.

Tais atvejais, kai medieną planuojama pateikti į rinką, miško valdytojai ir naudotojai **privalo 5 metus saugoti** teisėtą miško **iškirtimą įrodančius dokumentus** (leidimą kirsti mišką arba pranešimą apie ketinimą kirsti mišką ar jo kopiją).

Leidimai neprivalomi:

1. privačių miškų savininkams Privačių miškų tvarkymo ir naudojimo nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 799, numatytais atvejais;
2. valstybinių miškų valdytojams, norintiems kirsti medynuose pavienes drebulės ir blindes žiemą papildomam žvėrių šėrimui;
3. elektros perdavimo sistemų ir skirstomųjų tinklų operatoriams, inžinerinius tinklus, komunikacijas ir kelius prižiūrinčioms įmonėms, kai **avariniais atvejais kertami** sausuoliai, vėjavartos, vėjalaužos, sniegalaužos ir palinkę **medžiai, keliantys pavojų** elektros, kitų inžinerinių tinklų ir įrenginių eksploatacijai arba eisimo saugumui. Darbus atlikusios įmonės per 5 darbo dienas privalo informuoti valstybinio miško valdytoją ar privataus miško savininką apie jų valdose atliktus **pavojingų medžių kirtimus**.

Leidimus išduoda VMT teritoriniai poskyriai. Leidimas turi būti patvirtintas VMT teritorinio poskyrio antspaudu.

Leidimas išduodamas privataus miško **savininkui ar savininko įgaliotam asmeniui** pagal pateiktą notaro patvirtintą ar notaro patvirtinimui prilygintą įgaliojimą, pateikusiam miško ir miško išteklių naudojimo teisę įrodančius dokumentus.

Jei žemės sklypas, kuriame numatyta kirsti mišką, valdomas, naudojamas ir juo disponuojama bendrosios nuosavybės teise, išduodamas **vienas Leidimas visiems bendraturčiams** arba vienam ar keliems bendraturčiams tik esant visų bendraturčių **raštiškam** sutikimui.

Leidimas išduodamas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, o kai pagrindinius miško kirtimus numatoma vykdyti privačiuose žemės sklypuose, kuriuose miško žemė užima **iki 3 ha** plotą ir kuriems nesudarytas vidinės miškotvarkos projektas – per 10 darbo dienų nuo prašymo ir kitų Leidimui gauti reikalingų dokumentų gavimo VMT teritoriniame poskyryje dienos.

Leidimai privačių miškų savininkams **išduodami vadovaujantis** Biržių atrėžimo ir įvertinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. lapkričio 10 d. įsakymu Nr. D1-577 „Dėl Biržių atrėžimo ir įvertinimo taisyklių patvirtinimo“, **nustatytais biržių atrėžimo ir įvertinimo dokumentais.**

Leidimas kirsti mišką trumpo kirtimo amžiaus plantaciniuose (**IV B grupės**) **miškuose** išduodamas VMT teritoriniam poskyriui **pateikus** teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą **Miško želdinimo ir žėlimo projektą**, kuriame nurodyta, kad įveisiamas miškas yra plantacinis, ir numatyta kirtimų rotacijos trukmė.

Kai privačioje žemėje miškas kertamas pagrindiniais plynais ar atvejiniais miško kirtimais, arba **plynais** sanitariniais miško kirtimais **be vidinės miškotvarkos projekto**, kartu su biržės atrėžimo ir įvertinimo dokumentais turi būti pateikiamas **Miško želdinimo ir žėlimo projektas**, kurį parengia biržės rėžėjas pagal Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 metų balandžio 14 d. įsakymu Nr. D1-199, 6 priedo reikalavimus.

Privataus miško savininkui pageidaujant ir pateikus neplynų pagrindinių miško kirtimų biržių atrėžimo dokumentus, Leidimas kirsti mišką neplynais pagrindiniais miško kirtimais vietoj suprojektuotų plynųjų išduodamas nepatikslinus vidinės miškotvarkos projekto, jei toks pagrindinių miško kirtimų būdo pakeitimas neprieštarauja teisės aktams.

Tais atvejais, **kai žemės sklypui įregistruota hipoteka**, VMT teritorinis poskyris, prieš priimdamas sprendimą dėl Leidimo išdavimo, privalo gauti hipotekos kreditoriaus raštišką sutikimą, išskyrus atvejus, kai hipotekos sutartyje (lakšte) numatyta kitaip. Negavus raštiško hipotekos kreditoriaus sutikimo, **Leidimas neišduodamas**.

Leidimo galiojimo terminas nustatomas ne ilgesnis kaip **iki gruodžio 31 d.** Jeigu miško kirtimai iki nurodytos datos nebaigti, Leidimo galiojimas gali būti pratęstas iki 6 mėnesių pagal Leidimą gavusio juridinio ar fizinio asmens **raštišką prašymą**, pateikiamą per ALIS (Aplinkosaugos leidimų informacinė sistema [https://alis.am.lt.](https://alis.am.lt)) arba gautą VMT teritoriniame poskyryje ne vėliau kaip per **10** kalendorinių dienų nuo nustatyto Leidimo galiojimo termino pabaigos. Leidimo galiojimo termino pratęsimas turi būti įrašomas visuose Leidimo egzemplioriuose.

Kai miško kirtimus numatoma vykdyti kitų metų sausio mėnesį, **Leidimai išduodami nuo gruodžio 1 dienos**, Leidimuose nurodant jų įsigaliojimo pradžią – kitų metų sausio 1 dieną, galiojimo terminą – ne ilgesnį kaip iki kitų metų gruodžio 31 d.

Jei privataus miško savininkas, įvykdęs pagrindinius kirtimus pagal išduotą ir galiojantį Leidimą, nustato, kad gautas **likvidinės medienos tūris viršijo Leidime numatytą apytikrą medienos tūrį**, per 5 darbo dienas privalo VMT teritoriniam poskyriui paštu ar tiesiogiai pateikti prašymą patikslinti Leidimą, nurodydamas gautą likvidinį medienos tūrį, ir Leidimo originalą. VMT teritorinis poskyris per 5 darbo dienas pataiso visus Leidimo egzempliorius ir vieną egzempliorių paštu grąžina privataus miško savininkui.

Leidimas privataus miško savininkui (5 priedas) pildomas dviem egzemplioriais. Pirmas egzempliorius atiduodamas privataus miško savininkui, antras paliekamas VMT teritoriniame poskyryje.

Leidimų kirsti mišką išdavimo tvarkos
aprašo
5 priedas

(Leidimo kirsti mišką privataus miško savininkui forma)

(leidimą išdavusios įstaigos pavadinimas)

LEIDIMAS KIRSTI MIŠKĄ PRIVATAUS MIŠKO SAVININKUI
Serija A-Z Nr. 000000

Leidimo galiojimo terminas pratęstas iki 20....m.d.

Leidimo galiojimo terminą pratęsė

(pareigos, parašas, vardas ir pavardė, data)

A. V.

Privalomi rekvizitai: leidimo įsigaliojimo data; miško savininko (pretendento) fizinio asmens vardas, pavardė, asmens kodas ir adresas arba juridinio asmens pavadinimas, įmonės kodas ir adresas; leidimo išdavimo pagrindas; **miško valdos adresas**; miško valdos kadastrinis numeris; **miško kirtimo rūšis**, kvartalo ir sklypo numeriai, miškų grupė, plotas (ha), kirstinų medžių rūšys, numatomas iškirstyti apytikris likvidinis medienos tūris (ktm) kiekvienai medžių rūšiai; įrašas „Kirtavietėse **miškas turi būti atkurtas** ne vėliau kaip per trejus metus po jų atsiradimo. Atliekant medienos ruošos darbus turi būti tausojami miško keliai, sausavimo sistemos ir kiti technologiniai įrenginiai. **Medienos sandėliavimas kelių apsaugos zonose** turi būti suderintas su kelio ir žemės savininkais (valdytojais)“; leidimo galiojimo terminas; ypatingos sąlygos; leidimą išdavusio pareigūno pareigos, parašas, vardas, pavardė ir leidimo išdavimo data; Leidimą gavusio asmens parašas, vardas, pavardė.

Kai miško kirtimas ir medienos ištraukimas ribojami dėl aplinkosauginių ar kitų priežasčių, **Leidime (eilutėje „Ypatingos sąlygos“)** turi būti **nurodomi apribojimai ir jų galiojimas**, taip pat pateikiama informacija apie biologinei įvairovei svarbius medžius, saugotiną pomiškį, sėklinius medžius, miško kirtimų atliekų sutvarkymą ir kt.

Pakeitus miškų grupę ar įvykus kitiems pasikeitimams, dėl kurių miškas vidinės miškotvarkos projekte arba Leidime nurodytomis sąlygomis negali būti kertamas, realiai sumažinama gaunama nauda arba uždraudžiama anksčiau vykdyta veikla, privačių miškų savininkams, kurių miškuose įvyko šie pasikeitimai, **kompensuojama** vadovaujantis LR Vyriausybės 2004 m. gruodžio 3 d. nutarimu Nr. 1578 (2018-02-16 redakcija).

Lietuvos Respublikos Saugomų teritorijų įstatymas Nr. I-301, 32¹ straipsnis:

Už saugomose teritorijose nustatytus veiklos apribojimus išmokamos vienkartinės arba kasmetinės **kompensacijos**.

- Mokamos privataus miško savininkams, kurių miško **valdose po nuosavybės teisių įgijimo** įsteigiama nauja saugoma teritorija, pakeičiamos esamų saugomų teritorijų ribos arba nustatomi nauji veiklos apribojimai, dėl kurių **uždraudžiamas arba atidedamas vėlesniam laikui brandžių medynų kirtimas** arba reikalaujama dalį kirstinų medžių palikti neiškirstų;
- **kompensuojamos pajamos**, kurios galėjo būti gautos pardavus medieną rinkoje, atimant iš jų vidutines medienos ruošos sąnaudas.
- Kompensacija apskaičiuojama taikant vidutines medienos rinkos kainas ir vidutines medienos ruošos sąnaudas.

Aplinkos ministerija informuoja, kad kompensacijų žemės savininkams už įstatymais nustatytus aplinkosauginius apribojimus 2014 m. **buvo išmokėta** 14 174,25 euro, 2015 m. ir 2016 m. atitinkamai 1517,04 ir 1553,83, 2017 m. – jau 34 579,67, o **2018 m. - net 91 458,91 euro.**

Aplinkos ministerija inicijuoja Miškų įstatymo ir Kirtimų taisyklių pakeitimus, galimai įsigaliosiančius 2019 m. liepos 1 d.:

- Visose miškų grupėse siekiama mažinti plynųjų ir supaprastintų atvejinių kirtimų apimtį, šiuos kirtimus ir jų plotus ribojant pirmiausia saugomose teritorijose.
- Per metus lėšų poreikis kompensacijoms sieks **iki 10 mln. eurų** (kartu su „Natura 2000“ išmokomis).

Visi pataisymai **Leidimuose** turi būti daromi visuose egzemplioriuose ir patvirtinti Leidimą išrašiusio pareigūno parašu.

Sugadintų blankų visi egzemplioriai perbraukiami įstrižais brūkšniais ir ant jų užrašoma „Sugadinta“, nurodoma sugadinimo priežastis.

Fiziniai ir juridiniai asmenys ar kitos organizacijos, kertantys privatų mišką, privalo turėti darbo vietoje leidimą kirsti mišką (kopiją), jeigu tiems kirtimams vykdyti tokie leidimai privalomi.

Leidimus panaikina VMT teritorinių poskyrių valstybiniai miškų pareigūnai šiais atvejais:

1. jei nustatoma, kad Leidimai išduoti pažeidžiant Aprašo reikalavimus;
2. išaiškėjus, kad miško kirtimas suprojektuotas nesilaikant Miško kirtimų taisyklių arba Miško sanitarinės apsaugos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. D1-204;
3. pakeitus miškų grupę ar jvykus pasikeitimams, dėl kurių keičiasi miško apsaugos ir naudojimo reikalavimai ir miškas Leidime nurodytomis sąlygomis negali būti kertamas;
4. pasikeitus miško valdytojui ar naudotojui;
5. pagal miško valdytojo ar naudotojo raštišką prašymą, jei Leidime nurodyti miško kirtimai nevykdyti.

Privačių miškų savininkai, **norėdami vykdyti miško kirtimą pagal Pranešimą apie ketinimą kirsti mišką**, privalo pateikti raštu arba per ALIS pranešimą apie ketinimą kirsti mišką (6 priedas) arba prieš 14 kalendorinių dienų iki planuojamo miško kirtimo išsiųsti jį registruotu laišku VMT teritoriniam poskyriui, kurio kontroliuojamose teritorijose yra numatyti kirsti miškai.

Privataus miško savininkas, apie **ketinimą kirsti mišką** informavęs VMT teritorinį poskyrį, kurio kontroliuojamose teritorijose yra numatyti kirsti miškai, ir per 14 kalendorinių dienų nuo pranešimo apie ketinimą kirsti mišką išsiuntimo, įteikimo ar pateikimo per ALIS **negavęs neigiamo** VMT teritorinio poskyrio **atsakymo arba gavęs suderinimą raštu**, gali vykdyti miško kirtimus, nustatytus Privačių miškų tvarkymo ir naudojimo nuostatuose, pranešime apie **ketinimą kirsti mišką** nurodytu mastu ir sąlygomis.

(Pranešimo apie ketinimą kirsti mišką forma)

_____ (privataus miško savininko fizinio asmens vardas ir pavardė arba juridinio asmens pavadinimas ir įmonės kodas)

_____ (privataus miško savininko arba jo įgalioto asmens adresas, telefono numeris, elektroninio pašto adresas)

Valstybinės miškų tarnybos Miškų kontrolės skyriaus _____ teritoriniam poskyriui

PRANEŠIMAS APIE KETINIMĄ KIRSTI MIŠKĄ

_____ (data)

Žemės sklypų, kuriuose numatyti kirtimai, adresai (sklypo kadastrinis numeris, rajonas, seniūnija, kaimas; jeigu yra žinoma – girininkija, kvartalas, sklypo numeris)

Pranešu, kad man nuosavybės teise priklausančiuose žemės sklypuose einamaisiais metais planuoju vykdyti šiuos miško kirtimus:

Kirtimų rūšis (pagal Privačių miškų tvarkymo ir naudojimo nuostatų 20-21 punktus)	Kirstinų medžių rūšys	Kirstinų medžių skaičius	Numatomas iškirsti apytikris likvidinis medienos tūris, ktm

Vykdydamas šiame pranešime nurodytus kirtimus, įsipareigoju laikytis Miško kirtimų taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79 „Dėl Miško kirtimų taisyklių patvirtinimo“.

PRIDEDAMA:

1. Notaro patvirtinto įgaliojimo kopija, _____ lapas (-ai).*
2. Bendraturčių sutikimas dėl kirtimų, _____ lapas (-ai).**
3. _____

Miško savininko arba jo įgalioto asmens*** parašas

* Notaro patvirtinto įgaliojimo kopija pridedama, kai pranešimą pateikia miško savininko įgaliotas asmuo.

** Bendraturčių raštiškas sutikimas dėl pranešime nurodytu kirtimų pateikiamas, jei žemės sklypas, kuriame numatoma kirsti mišką, valdomas, naudojamas ir juo disponuojama bendrosios nuosavybės teise.

*** Jei pranešimą pateikia miško savininko įgaliotas asmuo, nurodoma įgalioto asmens vardas ir pavardė.

Pranešimą VMT teritoriniam poskyriui **pateikti gali** privataus miško **savininkas arba jo įgaliotas asmuo**, pateikęs notaro patvirtintą įgaliojimo kopiją.

Kai miško savininkas – juridinis asmuo, išduodamą įgaliojimą pasirašo juridinio asmens vadovas ir įgaliojimas patvirtinamas to juridinio asmens antspaudu.

Jei žemės sklypas, kuriame numatyta vykdyti Pranešime nurodytus kirtimus, valdomas, naudojamas ir juo disponuojama bendrosios nuosavybės teise, VMT teritoriniam poskyriui **pateikiamas vienas Pranešimas**, pasirašytas visų bendraturčių, arba vienas Pranešimas, pasirašytas vieno bendraturčio, kuris kartu su Pranešimu pateikia visų bendraturčių raštiškus sutikimus dėl Pranešime nurodytų miško kirtimų.

Gavę **Pranešimą**, VMT teritorinio poskyrio **pareigūnai įvertina** jį per 5 darbo dienas:

jei dėl numatomo miško kirtimo VMT teritorinio poskyrio **pareigūnai priima neigiamą sprendimą arba** vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis numatomam miško kirtimui **taikomi miško kirtimo laiko apribojimai**, apie tai privataus miško savininkas informuojamas pasirašytinai, registruotu laišku arba per ALIS;

jei dėl numatomo miško kirtimo VMT teritorinio poskyrio pareigūnai priima teigiamą sprendimą, apie tai privataus miško savininkas neinformuojamas, išskyrus atvejus, kai savininkas pageidauja gauti VMT teritorinio poskyrio suderinimą raštu arba Pranešimas buvo pateiktas per ALIS.

Privačių miškų **savininkai pateikia raštu arba per ALIS Pranešimą** apie ketinimą kirsti mišką plynuoju sanitariniu miško kirtimu **stichinių nelaimių miškuose atvejais** (7 priedas) ir Biržių atrėžimo ir įvertinimo taisyklėse nustatytus biržių atrėžimo ir įvertinimo dokumentus. VMT teritorinis poskyris pranešimą išnagrinėja ne vėliau kaip per 5 darbo dienas.

Privačių miškų savininkai savo valdoje gali vykdyti Pranešime apie plynuosius sanitarinius miško kirtimus nurodytus miško kirtimus, raštu arba per ALIS **suderinę juos su VMT teritoriniu poskyriu arba negavę neigiamo atsakymo per 14 kalendorinių dienų** nuo Pranešimo apie plynuosius sanitarinius miško kirtimus išsiuntimo, įteikimo ar pateikimo per ALIS VMT teritoriniam poskyriui.

Pagal Pranešimą ar Pranešimą apie plynuosius sanitarinius miško kirtimus vykdomo miško **kirtimo terminas** – ne ilgesnis kaip **iki gruodžio 31 d.**

(Pranešimo apie ketinimą kirsti mišką forma)

(privataus miško savininko fizinio asmens vardas ir pavardė arba juridinio asmens pavadinimas ir įmonės kodas)

(privataus miško savininko arba jo įgalioto asmens adresas, telefono numeris, elektroninio pašto adresas)

Valstybinės miškų tarnybos Miškų kontrolės skyriaus _____ teritoriniam
poskyriui

**PRANEŠIMAS APIE KETINIMĄ KIRSTI MIŠKĄ PLYNUOJU SANITARINIU
MIŠKO KIRTIMU**

(data)

Žemės sklypų, kuriuose numatyti kirtimai, adresai (sklypo kadastrinis numeris, rajonas, seniūnija,
kaimas; jei žinoma, girininkija, kvartalas, sklypo numeris)

Pranešu, kad man nuosavybės teise priklausančiuose žemės sklypuose einamaisiais
metais planuoju vykdyti šiuos plynuosius sanitarinius miško kirtimus:

Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Plotas, ha	Numatomas iškirsti apytikris likvidinis medienos tūris, ktm

Vykdydamas šiame pranešime nurodytus kirtimus, įsipareigoju laikytis Miško kirtimų
taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu
Nr. D1-79 „Dėl Miško kirtimų taisyklių patvirtinimo“.

PRIDEDAMA:

1. Biržės (-ių) brėžinys (-iai), _____ lapas (-ai).
2. Notaro patvirtinto įgaliojimo kopija, _____ lapas (-ai).*
3. Bendraturčių sutikimas dėl kirtimų, _____ lapas (-ai).**
- 4.

Miško savininko arba jo įgalioto asmens*** parašas

* Notaro patvirtinto įgaliojimo kopija pridedama, kai pranešimą pateikia miško savininko įgaliotas asmuo.

** Bendraturčių raštiškas sutikimas dėl pranešime nurodytu kirtimų pateikiamas, jei žemės sklypas, kuriame
numatyta kirsti mišką, valdomas, naudojamas ir juo disponuojama bendrosios nuosavybės teise.

*** Jei pranešimą pateikia miško savininko įgaliotas asmuo, nurodoma įgalioto asmens vardas ir pavardė.

Jei privataus miško savininkas nustato, kad, iškirtus visą **Pranešime** nurodytame plote numatytą medžių skaičių ar apytikrą likvidinį medienos tūrį, būtų galima iškirsti papildomą medžių skaičių ar likvidinį medienos tūrį Pranešime nurodytame plote, tai, norėdamas vykdyti **papildomus retinimo ar einamuosius** miško kirtimus, privalo VMT teritoriniam poskyriui **pateikti naują Pranešimą** dėl papildomo medžių skaičiaus ar likvidinio medienos tūrio tame pačiame plote.

Teisę kirsti naujame Pranešime ar kertamų biržių sąrašė numatytą medžių skaičių ar apytikrą likvidinį medienos tūrį įgyja tik gavęs VMT teritorinio poskyrio suderinimą raštu arba **negavęs neigiamo atsakymo per 5 darbo dienas.**

Miško savininkas **turi teisę be Leidimo kirsti mišką ar Pranešimo** apie ketinimą kirsti mišką:

1. prakirsti ribinę sklypo liniją (1,5 metro į savo miško valdos pusę),
2. kirsti sausuolius ir pavienes vėjavartas. Medžių ženklinti neprivaloma, kirstinus medžius atrinkti gali pats miško savininkas, medyno skalsumas po kirtimo negali likti mažesnis kaip **0,5**,
3. ugdyti jaunuolynus iki 20 metų amžiaus. Negali būti iškertami perspektyvūs **tikslinių rūšių** medžiai. Draudžiama vykdyti kirtimus pavasarį ir vasarą: šviesinimus nuo balandžio 1 d. iki birželio 1 d., retinimus ir einamuosius miško kirtimus nuo gegužės 1 d. iki liepos 1 dienos.

Tačiau, jei minėtais miško kirtimais pagamintą **medieną planuojama teikti į rinką**, t. y. parduoti, **būtina pateikti pranešimą** apie ketinimą kirsti mišką.

Privalo pateikti Pranešimą apie ketinimą kirsti mišką, kai planuojama vykdyti:

1. atrankinius sanitarinius kirtimus. Šie kirtimai vykdomi laikantis Miško sanitarinės apsaugos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. D1-204. Šiais kirtimais numatytų kirsti medžių ženklinti neprivaloma, kirstinus medžius atrinkti gali pats miško savininkas;
2. baltalksnių, drebulių, gluosnių ir blindžių kirtimą **neplynais kirtimais** III–IV miškų grupių miškuose, nesvarbu, koks medyno amžius. Medyno skalsumas po kirtimo negali likti mažesnis kaip **0,6**;

3. neplynus kirtimus vyresniuose kaip 20 metų III–IV miškų grupių medynuose, kai miško **savininkas savo reikmėms** per metus iš vieno hektaro išsikerta iki **3 kietmetrių likvidinės medienos**, bet ne daugiau kaip **15 kietmetrių iš viso savo miško žemės sklypo**. Kirstinus medžius atrinkti gali pats miško savininkas, tačiau medyno skalsumas po kirtimo negali likti mažesnis kaip **0,6**. Numatytų kirsti medžių ženklinti neprivaloma;

4. plynuosius sanitarinius kirtimus – **stichinių nelaimių miškuose atvejais**, taip pat medynuose, kuriuose, atlikus atrankinius sanitarinius kirtimus, liktų **0,4 ir mažesnis medyno skalsumas**. Šiais kirtimais numatytas kirsti medynas apžiūrimas ir šių kirtimų dokumentacija parengiama vadovaujantis Miško sanitarinės apsaugos taisyklėmis;

5. retinimo ir einamuosius kirtimus. Šiems kirtimams biržės atribojamos ir apmatuojamos tik tais atvejais, kai jų ribos nesutampa su taksacinių sklypų ribomis ir vietoje neaiškios. Biržės atrėžimo dokumentus privačių miškų savininkai pateikia kartu su Pranešimu apie ketinimą kirsti mišką. Biržės atribojamos ir apmatuojamos vadovaujantis Biržių atrėžimo ir įvertinimo taisyklėmis.

PRIVAČIŲ MIŠKŲ TVARKYMO IR NAUDOJIMO NUOSTATAI (2015 m. gruodžio 2 d. Nr. 1248 redakcija)

Miškas tvarkomas, naudojamas ir atkuriamas pagal miškotvarkos projektus.

- Vidinės miškotvarkos projektai (toliau – miškotvarkos projektas) sudaromi visoms privačioms miško valdoms arba **ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esančiai miško žemei.**
- Atrankiniai ir atvejiniai pagrindiniai kirtimai **vietoje miškotvarkos projekte suprojektuotų plynųjų** pagrindinių kirtimų gali būti vykdomi nepatikslinus miškotvarkos projekto.

Jeigu miškotvarkos projekto nėra, pagrindiniai kirtimai privačiose valdose arba ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esančioje miško žemėje **draudžiami, išskyrus:**

1. III–IV A miškų grupių miškuose inventorizuotų **grynųjų** baltalksnynų, drebulynų, gluosnynų ir blindynų ar mišriuose medynuose, kuriuose **baltalksniai, drebulės, gluosniai ir (ar) blindės** sudaro **76 procentus** ir daugiau pirmojo ardo medynų tūrio, **visų rūšių pagrindinius kirtimus** (amžius neribojamas);
2. III–IV A miškų grupių miškų **mišriuose** medynuose baltalksnių, drebulių, gluosnių ir blindžių iškirtimą atrankiniais ir atvejiniais pagrindiniais kirtimais;
3. pagrindinius kirtimus žemės sklypuose, kuriuose miško žemė užima **iki 3 hektarų** ploto;
4. kirtimus **IV B** grupės miškuose.

Projektuojant kirtimus tam tikrų miškų grupių miškuose, privaloma atsižvelgti į šiuos reikalavimus:

- 1. II A** miškų grupės ekosistemų apsaugos ir **II B** miškų grupės rekreaciniuose miškuose **draudžiami plynieji pagrindiniai kirtimai**.
- 2. III** miškų grupės miškuose **plynujų** pagrindinių kirtimų biržės plotas negali būti didesnis kaip **5 hektarai**.
- 3. IV A** miškų grupės miškuose **plynujų** pagrindinių kirtimų biržės plotas negali būti didesnis kaip **8 hektarai**.
- 4. Plynujų sanitarinių** kirtimų biržės plotas IV A grupės miškuose **neribojamas**.
- 5. Privačių miškų savininkai II B, III ir IV A** miškų grupių miškuose **gali įrengti rekreacines priemones**, numatytas miškotvarkos projektuose. Miškotvarkos projekte numatyti statiniai turi būti įrengiami Lietuvos Respublikos statybos įstatymo ir kitų įstatymų bei įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Privataus miško **savininkas privalo**:

- **saugoti mišką** nuo gaisrų, kenkėjų ir ligų, neteisėto kirtimo, miško naudojimo tvarkos pažeidimų ir kitų veiksmų, darančių žalą miškui ir aplinkai;
- laikytis teisės aktais patvirtintų miškų **priešgaisrinės apsaugos reikalavimų**, savo lėšomis įgyvendinti profilaktines priešgaisrines priemones (įrengti priešgaisrines juostas ir laužavietes, valyti užšlemštą mišką ir kita), stichinių nelaimių miškuose atvejais vykdyti aplinkos ministro nustatytas specialiąsias apsaugos ir stichinių nelaimių padarinių šalinimo miškuose priemones;
- laikytis teisės aktais patvirtintų miško **sanitarinės apsaugos reikalavimų**, nustatytais terminais išvežti arba tinkamai apsaugoti nuo kenkėjų miške paliekamą spygliuočių medieną, informuoti valstybinius miškų pareigūnus apie atsiradusius miško kenkėjų ir ligų židinius;

- **kirtavietes** ir želdintinas miško aikštes **atkurti** ne vėliau kaip **per 3 metus** po jų atsiradimo; **žuvusius želdinius** ir žėlinius atkurti ne vėliau kaip **per 2 metus** nuo jų žuvimo fakto nustatymo; atkurtinus **žuvusius medynus** – ne vėliau kaip **per 3 metus** nuo jų žuvimo fakto nustatymo; **neteisėtai iškirstą mišką** – ne vėliau kaip **per vienus metus** nuo neteisėtų kirtimų fakto nustatymo;
- užtikrinti **riboženklių** priežiūrą, ribinių linijų prakirtimą ir atnaujinimą;
- **netrukdyti** fiziniams asmenims **laisvai lankytis privačiuose miškuose**, išskyrus šių Nuostatų 7 punkte nustatytus atvejus, specialios paskirties objektų (pasienio zona ir kita) miškus ir miškus, kuriuose tai riboja kiti įstatymai;
- aplinkos ministro nustatyta tvarka **pateikti informaciją ir statistikos duomenis** apie miškų ūkio veiklą savo valdose.

Privataus miško **savininkas turi teisę:**

- valdyti, naudoti miško valdą ir disponuoti ja teisės aktų nustatyta tvarka;
- parduoti ar kitaip leisti naudoti nenukirstą mišką asmenims ar organizacijoms, jeigu yra leidimas kirsti mišką arba vykdomi kirtimai, kuriems leidimo nereikia;
- VMT teritoriniam padaliniui atsisakius išduoti leidimą kirsti mišką, apskųsti jo sprendimą LR įstatymų nustatyta tvarka;
- privačioje žemėje įveisti miškus ir paversti juos kitomis naudmenomis teisės aktų nustatyta tvarka;
- nemokamai gauti iš VMT pareigūnų konsultaciją miškų ūkio tvarkymo klausimais;
- gauti kompensacijas dėl ūkinės veiklos ribojimo, kai steigiama nauja saugoma teritorija, keičiamas esamos saugomos teritorijos statusas arba nustatyti veiklos apribojimai realiai sumažina gaunamą naudą arba uždraudžia anksčiau vykdytą veiklą;
- dalyvauti kartu su valstybinę kontrolę atliekančiais pareigūnais, kai tikrinama jo miško valda.

Atliekant miškų būklės, naudojimo, atkūrimo, įveisimo ir apsaugos valstybinę kontrolę (VMT), **tikrinama:**

1. nustatytos pagrindinių miško kirtimų normos laikymasis, kirtimo būdų ir biržių išdėstymo atitiktis miškotvarkos projektui;
2. kirstinų medžių atrinkimo ir iškirtimo teisingumas;
3. leidime kirsti mišką nurodytų sąlygų laikymasis, kirtaviečių išvalymas;
4. sanitarinė miškų būklė;
5. miško atkūrimas ir įveisimas augavietę atitinkančiomis medžių rūšimis, atkūrimo termino laikymasis, šių darbų kokybė, želdinių ir žėlinių priežiūra ir apsauga;
6. priešgaisrinė miškų apsauga;
7. nurodytų žemės nuosavybės dokumente ir miškotvarkos projekte specialiuųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, taip pat kitų aplinkosaugos reikalavimų laikymasis.

Ačiū už dėmesį

